

[Statsministeren.]

i nogen Grad rationerer de Byggearbejder, som det offentlige er i Stand til at øve Indflydelse paa.

Endvidere skal jeg nævne, at der allerede ved Finanslovsforslagets Udarbejdelse og i videre Grad ved senere Ændringsforslag bliver taget Hensyn til det Prisfald, der er foregaaet, og som naturligvis paa forskellige Omraader kan øve sin Indflydelse ogsaa paa Statsbudgetter. Det er Finansministerens Hensigt inden tredje Behandling under Medvirkning af de andre Ministerier at foretage en yderligere Gennemgang af Finanslovsforslagets Budgetter for at undersøge, om Prisbevægelsen har givet sig Udtryk, eller om Ændringer endnu paa noget Punkt maatte være paakrævet, for at den kan finde Udtryk i de givne Bevilninger.

Overfor Forhold, der i særlig Grad interesserer Landbruget, er Ministeriet heller ikke saa uforberedt, som det til Tider paa-
staas. Vi har, som jeg før har sagt, en helt klar Forstaaelse af, at de uheldige Prisforhold for Landbrugsvarer ikke blot har en sørgelig Virkning for Landbrugerne, for Producenterne af Landbrugsvarer, men ogsaa har en direkte skadelig Følge for andre Samfundslag, fordi de, som jeg sagde før, giver mindre Købekraft hos Landbefolkningen og dermed forøger Vanskelighederne i hele Samfundet.

Man kan naturligvis i dette Forhold ikke se helt bort fra, at overfor de Klager over faldende Priser, der med Rette fremsættes, maa man ogsaa tage i Betragtning det Fald i Raastofpriser, som vistnok paa et noget tidligere Tidspunkt har fundet Sted til Gavn for Landbrugsindustrien; det er muligt, at disse Ting ikke opvejer hinanden, men helt se bort fra, at nogen Nedgang i disse Priser har fundet Sted, kan man fornuftigvis ikke.

Denne Udvikling er altsaa af en saa indgribende Betydning for hele Samfundet, at det vilde være lidet rimeligt at mene, at nogen Regering skulde stille sig ligegyldig eller uvillig overfor den, og det er derfor naturligt, at man i den nuværende Regering for længst har haft Opmærksomheden henvendt paa Udgifter, der særlig trykker Producenterne af Landbrugets Eksportvarer. En af disse skyldes de herskende Gældsfor-

hold. De herskende Gældsforhold er i sig selv sørgelige nok, saa vidt en ukyndig som jeg kan bedømme det, men det er klart, at med en saadan Gæld, som store Dele af Landbruget har, virker Forholdene i særlig Grad trykkende, og heroverfor har man forsøgt med den ringe Magt, Staten er i Stand til at udøve, at træde hjælpende til. Jeg minder om, at Finansministeren allerede ved Finanslovsforslagets første Behandling fremdrog dette Forhold her i Salen og navnlig nævnte det Forhold, som Nationalbanken maatte siges at have et betydeligt Ansvar for, og henstillede, at man her indførte en Nyordning, om ikke andet, saa ved Etablering af to forskellige Rentesatser paa to Arter af Udlaan. Dette er, som man vil vide, siden sket, utvivlsomt i nogen Maade til Gavn for Renteniveauet. Dernæst er der ogsaa efter Henvendelse fra Handelsministeren af Nationalbanken taget Initiativ til Forhandlinger med andre Banker om Rentespørgsmaalet, og den Rentenedsættelse, der har fundet Sted paa disse Omraader, har sit Udspring derfra. Det kan vist ikke siges, at alt dermed skulde være udtømt, selv om den høje Rigsdag, som sagt, omhyggeligt har vaaget over, at Staten ikke fik ret megen Indflydelse paa Pengeinstitutter her i Landet. Man paa-tænker fra Regeringens Side en Forhandling med Sparekasserne om Nedsættelse af Udlaansrenten, hvor den er særlig høj, men jeg medgiver gerne med det samme, at stort Haab om, at det kan effektueres, kan jeg ikke give, thi Sparekasserne er i al Almindelighed selvstyrende. Det er forebragt for Regeringen ved Klager fra Landmænd i Vestjylland, at Sparekasserne i Vestjylland i særlig Grad skulde være oppe paa en meget høj Udlaansrente, og det skal naturligvis fra Regeringens Side blive forsøgt, om man kan udrette noget her, men jeg tror egentlig, disse Henvendelser fra Klagerne hellere burde være sendt til Partiet Venstre end til den nuværende Regering, thi der er flere Venstremænd i Ledelsen af disse Sparekasser, end der er Medlemmer af Regeringen, som har Indflydelse derpaa. De fleste er lokalt ledede Sparekasser, og paa disse kan Regeringen i alt Fald ikke øve nogen Magtindflydelse. I de forskellige Udtalelser og Resolutioner, jeg har set, har man aabenbart ogsaa taget Sigte paa Kreditforeningerne,